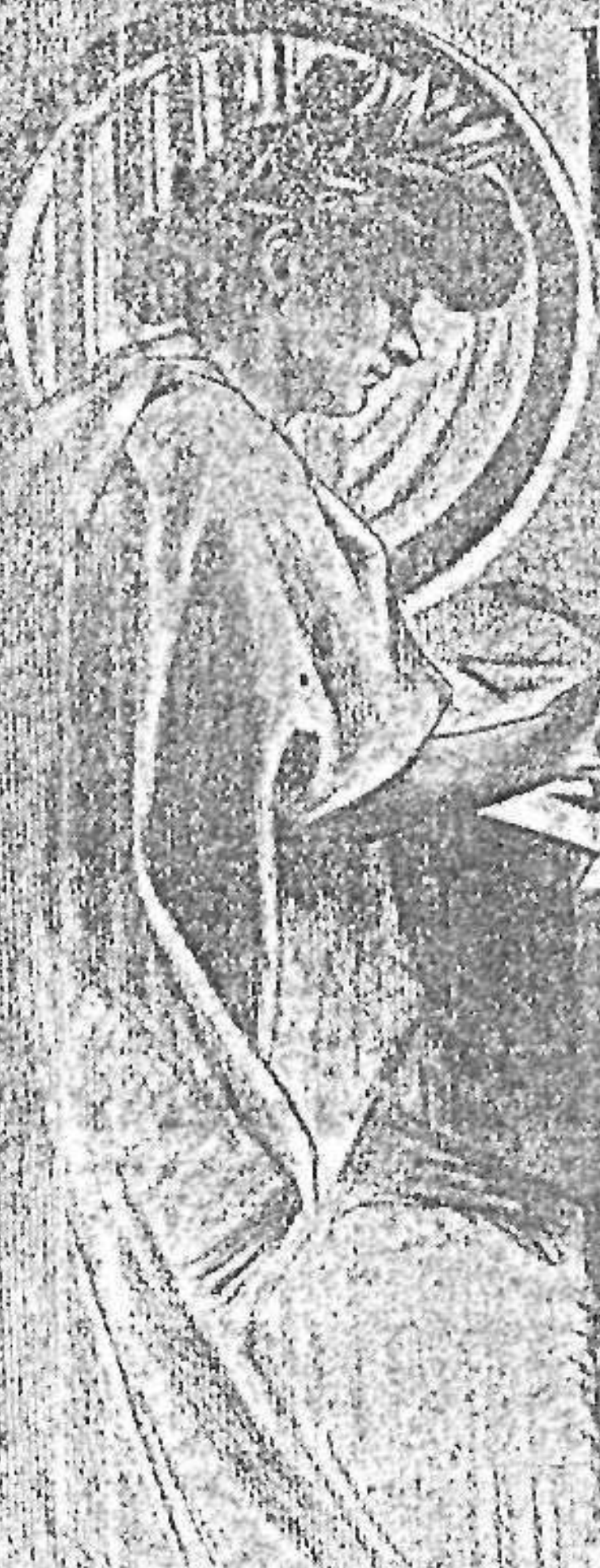

9 Paribna

WELVIOVI

OLIVIA

Bergay Boada

Núm. 9

spoonib

D

Revista

ANY. .1 — í--: Ntfw. 5

PUBLICACIÓ

SEMANAL

Olotina

Suscripció, ti.s iNv 5 KÍAS, "NÍ"

UN TKL^JL:sTRE.

ISO

H

SaiiL Esteve, 19.—OLOI,

Si ha d* anar...

Deixant á part el *procedu* leg"al electoral d' avuy dia ab el que no estero gfyrs conformes, la votació .es n.n ífei^r y no pot ,de c ip ni3.uer.íL ji; bíiis " cap concepte excusarse dç .votrr el que més tai't ' vulgui teuir el dret de recriminar y queixarse. Cadíl hú, en ,ús ,de salubérrima lUber.tar, tela fíiculiE^t.d.o^ ferir son vot al que .coiisideri ab més y mUlor_a ,QQn= dicions per la.comanda de administrar .els •in.tereí.Q.s ' comunals: facultat que, no obsiant, noté ja may d^ usar incoacientment; ben al ^:ontrari. Y *deber* de votar el tenen tot^,, absolut iment tots, sense excepció de cap mena. Y el cue per un motij qualsevulg-a que aquet sigayqie sempre ser;l. de recriminar^ s'aparti de aqu^estvdel er tan principalis- !• sim, no soU sentirá pesar sobras sa conciencia el • més viu remoTcUment pels .efectes nocius que ab

posterioritat poden realitzar-se qui sab si atentatoris
 á las més respectables ideas y als niés Uegitims y
 honrosos sentiments^ sinó que la seva boca ha de
 quedar sellada completament á tota mui'muracic5, y
 sobre d' éil caurà lH taca'vergonyosa del pervindre
 y éll y sos imitadors serán sens dubte cada ún soli-
 dàriament responsabl.eS-.de tot lo que pugui venir:
 entenent ademes que no li pot valer ja niay V es-
 cusa de no liaverli ag;radat cap personalitat elegible
 y que això V ha privat de concorrer á la lluyta,
 ja que sempre en tot Uoch y en tot temps n^ hi há
 una de millor que altre y á aquella hi ha que ajudar
 incondicionalment, ofegant per de prompte totas las
 pasions y miras políticas pera alzar la vista molt
 més enlayre dels baixos personalismes, dirigintla
 solament'al bon fi que *s proposan portar á cap
 aquellas personas que ab tant desinterés coni bona
 voluntat se obligan devant del poble á arrossegar la
 íeixuga carga d^ administrar sos interessos. "

íSotubís juvícl3;íGodalG b' *BioU-*

II

(*ConliiUíació*)

_ Concíiuts Gis capítols per tots els que llegeixan aquestas
 rítalas de la historia ^ OLot durant at^uestos últims anys,

filosofia vers ella amb imparcialitat y interés del cívic que busca la veritat.

En el número passat deixarem a Olot fonamentant religió amb la fe y entusiasme per l'espirit tradicional llegat per llurs majors; niés ¿ira'l trocím ressentit necessàriament de las sotregades rebudís directament pels elements democràtics y de la llibertat inmoderada ab la tolerancia injusta sostinguda pel partit liberal. (1) Ab tot, el fondo principal deia vila s'ha mantingut religió pels esforços dignes de tot aplauso, per l'interés y zel que han desplegat els elements carlistas y conservadors; llurs gestas patrióticas constaran ab lletres d'or en la historia religiosa y municipal d'aquest poble. Olot fins ara havia repugnat a tota manifestació anti-catòlica, y en massa s'alsava contra 'ls insolents protestants a rebatantlos biblias, folletos y papers pera cremaries en mitj del Fira. En nostres últims días, en el 97 comensá a publicar-se "La unió" periódich que per V impió y rídicol morí al pozh temps d'aparescut. Seguí "La Democracia", Peista en llur ísperit y tendencia, ab remarcats accents d'insubordinado religiosa, la que no pogué arrelar perquè discutia 'ls fonaments de la República, y 'l nostre poblü n'es refractari del esperit racionalista y escéptic. Els peístas han viscut d'il·lusions íomentades ab protestas que no anavan en lloc, sens cap forma diplomática quepis dengues probabilitat de realisar llurs ideals, si e que 'n tenían. Quan feu la revifalla de la mort per l'anunci d'una obra heterodoxa, "Calvario del alma", creént alguns cançons arribada a l'hora de sa gloriosa resurrecció 's troban al moment que ell mateix V havia esparracada y cremada, Olot no e .tá per discutir ideas ó

(1) Ab aquoslas apreciacions históricas no pretendí imposar ni significar cap criteri polític de la REV STA: es un estudi particular que entra perfectament en el piando la present *Tipografía Olotina*.

cVocríta;^, per ^u't h'ó'h t'é; poseeix úh fónzó fich de sentl'mtnts que sLiplexen aytal dcñciencia en els ordres de la.vid'A: ii^ s' han format homes sabis cVideas aquí^ han sigut gfans obs'ervadors dels fets y *res* mfe. Espliqucñmos.

S'ha afirmat com á veritat d'Antropologia uacional que CaUilunya es mús psicològica que ontològ'ica. Balmes que es la personificació del geni català, si en las qüestions ontològicas deixa molt qnc desitjar, en las psicològicas es el príncep del segle xix. U obra que retrata de cos efjter d Balines es el "Criteri,, y el Criteri es P obra eminentment psicològica del segle passat,

Olot en tota classe d' aspiracions ideològicas y doctrinals, Tins ara ha sigut niolt pobre; privat de cornunicació ab bons mestres no ha pogiít participar cOni altives pobles la riquesa d,"ideas y doctrinas abstractes: han sUrtit molts sabis xiaturals de la Vila (IOS ñ' he contat), més cap d^ ells s' ha format en el "poble, ni ha sapigut allissónarlo en 1^ ordre ÜoctrinaL Degut á la còtriplicació de llur orografia^ la comunicació d' Olot s' ha fet inolt difícil, per lo que ha viscut més vida pròpia sens barrejírselhi elements extranys, logrant ab aytal localisació d' ideas y sentiments foi'marse un temperament peculiar que'l distingeix fàcilment de tots els demés. Olot ha sigut pev ítquest respecte im poble que per necessitat s' ha tingut de reconcentrar en si mateix, y quedant coibida la forsa del esperit en P ordre de las ideas, havia de rebre mafór expansió en P observació de la realitat: tots sabóm el grítu de perfecció al que s' ha portat aquí la botánica, ? art y altres factors estétichs, y l'estética sempre seril considerada com una rama vigorosa del arbre psicológich-

Fo^driam presentítr altres punts de vista que p Atlti-ópolo-
logla social ens subministra pera estudiar la qÜeétW, co'm
els clements estétiehs y diiiiímichsj ó sían^ hi Etnografia, la

rassa y altres meclis purament físichs y fisiològicls de dolis cocefalfa^ braquícfcfalía etc., mis no ^ns atrevim íl fundar tot un sistema de Psicologia olotina sobro datos y principis tan poch precisos y scí^urs. Ens abstenim donchs d' aytal estudi y passem íi respondre íl las altres preguntas formuladas en el número anterior»

Vista Tactual situació d'Olot, ¿quina or!entació5 reclama llur ilustrado y civilisació? SMmposa aquí la necessitat de ideas sanas y doctrinas sólidris, y més avuy'que ^s nota una marcada lenclencia del eos obrer vers V instrucció: convé sorpendrcl ab cnsenj^ansas claras y populars tic sociologia contemporíneaj de rellí^ió y moral^ pera que no's deixi enganyar ab nocions de falsa democracia y republicanisme; se 'ls ha d' imposar V ordre moral, tota vegada que ^s el corhont s'enconnn las passions y's traman conjuracions contra la ventat. Llum donchs per l'enteniment y combustible per la voluntat.

.. Nostres relacions ab las demíis ciutats han de ser molt circunspectas, Olot no necessita d' ollas per acreditar llur -industria y còrners: tenim á n' en Batlló, Escubós, Solé, -Mulleras y altres que honran sobremanera eí carí\cter comercial V industrial de la Vila fundant establiments en las .principals ciutats de Catalunya y superan en'la compe-tencia als mes acreditats industrials. Ab tot, convé estudiar .novas combinacions mecínicas, instruirse en els últims .adelantos fisiehs relacionats ab aytal ilustració y civilisació. -Es necessari aisamplar els motllos antichs d'aquest poble -en l' orde de civilisació, deixant intactes els de la religió; es precís introduhiri quelcom d'instrucció moderna formant .un criteri més ample de civilisació, pero vetllant sempre per la relHgíó y la moral,. Aprenem d' els demás á ser insíruíts» sabis,, civils y urbans^ més no 'ls volguém els falsos adelantos, relligiososj polítichs y socials^ inspirats en las cor^

• . ,
 niptoríis fonts del positivisme^ sobre 'l que tindrem ocasió
 'de parlar altres vi gadas.

IRotao &c actualitat*

- " *Una visita al lu sírc Cementiri.* El sentiment de veneració
 -íl cos dels nostre^ passats, porta là idea d' un Hocli apar-
 tat, honc hi creïxan rosers de rosas descoloridas; majestuosos
 ^xíprís d* un vert np i^at que seriosament incorporats senya-
 "lan ensopits Vinfinií; cstantissas y g-roixudas parets hont ab si-
 ametría absoliita's vcicn distribaits elsllochs sagrats que han de
 "í^iiardar scnlprcmósel cadavre fret; una iglesia de curras di-
 mensions guardadoi a de las cendras veneradaí^..H ¡un cementi-
 rí!. Pero un cementi fi es mús: pel creyent, per aquell que viu
 per Un altre vida, per aquell que confía y espera, es quelcom
 niés... Ni ha qiielcóra m<^s que'Is xipi'ís ensopits y las rosas
 tiescoloridas; hi ha íiuclcóm més pel creyent qu^ una vella pa-
 •ret ab simítridls fo-iits y un edifici micj arruïnat anomenat
 'iglesia; s'ovira quelcom mís, que's presum^ que 's creu, que
 Vespera... un altre cspay més seré^ ttiés tranquil... y aquet
 iloch al creyent liaiMgalas Ihígrimas, perquè veu en cada
 tomba una porta íl una vida ulterior perfecte... Y unllochaixís
 'tristament hermós, jeró. tranquil, no ha d* csscr lloch pels ho-
 •mes merament de mon, ni pels que ab sas riallas y plors po-
 Tïrfan profanarlo, que 'Is homes del mon poden deix^ar d' enten-
 'drcL., Un iloch aixls es pels poetas, per ñquells que somían un
 ideal; es Unlloiíh pel artista, al que está reseVvat transformar
 Ta roca més diini, el marbre més pur, el bronza més incorlup-
 .Tible, douántli'com una vida; imprimint en en^fòrmas distiròs,

totas significativas; animant lo inanimat; simboüsant ab la materia las ideas més abstractas.

Per aixó es que en tot cementiri la nota sobresalient es l'art; y no avuy, que hii sigut sempre; y es que tot l'oni en tot l'och y en tot temps ha entès que en un cementiri, respectuos replá de la inmensa escala del infinit^ V art es qui hi deu regnari: l' art que si en lo ordinari de la vida es altament convenient y necessari en un lloch senblant se fá completament indispensable.

Nostre cementiri, no ha quedat endarrera en aquest camí.

Prescindint de consideracions generals, me limitaró solament íWer una Uen^erij^sima ressenya de las 3 obras d'art principals que desde avuy fa uny han tingut entrada en ell.

El panteó de la familia de D. Joan Capdevila, es executat en pedra: l'estil es gúlich modern y Tassumpto representa Vangel de la fú guardant el misteri de la mort.

Está la figura en actitud de defensa sense expressar ab aixó =qu* hagi de fer úSj per millor guardar el misteri de la mort, de forsa física: r expressió y la posa» donchs, no han d-esser com no son las d' un gladiador del Circo Rom^l, A cada ángul del sarcófogo hi ha uns petits pilars que sostenen una elegant cadena de ferro.

La tomba de la familia de D. Marión Vayreda, es del mateix estil. L^ assumpte es sencill: una creu de pedra posada platea á terra, decorat cada ún de sos anguls ab diferents símbols en bronzo. En Tangul del costat dret de la creu s' hí veu Vescut de noblesa de la familia Vayi-eda; en eí de T esquerra Tescut de Catalunya; en el de dalt las inicials de "Dcu omnipotent misericordia^ y en el de baix el monograma de Jesuchrist, tenint al centre de la creu la tapa de la fossa y, il cada cantó del quadrat que aquella forma^ simboHsades, ab uns capets en baix relleu, las quatre estacions de la vida. • ; ..

El monumental panteó de la familia Esquena, que acaba

◁^ esser colocát, té V istil d' ornamentació com els anteriors y os com *im* poema íilnc.'irG de pcdra y bronzo^ representatiu de V 'escala de la vida dal de la que ^s trova la mort: ha sigut V idea del monument qu ^ per alguns ha sigut incompresa. L' es- cala es desigual pcrqn j desigual es la vida; y V autor al haber de fcr V escala antisimútrica y tenir de conservar la forma de base sólida, sois ha po;ut perfilar la idea.

„Dalt de l' escala s' I i veu la rriort representada per un Sant Christ clavat en tina c *an* sinibol hermós d' una mor cristiana. Tanca el panteó una brana de bronzo ab molius de repetició la que té en un cuadril ^vat central enlassat el monograma de Jesuchrist y en un eos at un cap en relleu coronat de llors ro- prcseiitatíu de la vid: y á V altre co^^tat un' altre testa repre- sentati^^a de la mort ce roñada de cascalls» simbol de la son.

Aquestas obras d' c rt, son degudas las tres al meu amich ol , el distingit artista, D. .>lestí Devesa, obras las tres de las que '•'pot estarne ben orgull ^s son autor. La part de metall ha sortit .dels acreditats tallers de fundiciú de D. Esteve Barben^ y son tots ells d' una perfecció'qu' acredita altament A dit indüstrm!.

"*La Tosca*^ en cl *Teatro Principal*.—L^i Tosca es ja cone- guda del públich d' ;iqui. Es un' obra que si he d^ un ar- ^"giinient no dels més refinats, desperta en cambi gran in- terés y sas escenas ^on d' una intensitat dramática molt ^acentuada. La impreiiofondíssima de las notas finals del ttT- ccr y quart acte, sor. de las que no s'csborran may» En la interpretació del diumenge passat D.^ Carolina Soto, va 'pbgucr demostra"! lo que valia, com els senyors GuiUot y 'Soto. Sobretot en la escena amorosa del primer acte els dos -primers; en Ja -del irjtcrDgatori .del scgón acte els tres, y cri *il* -finalje Ja escena -del convit la primera y el señor

SotOj estigueren acertaüíssims. La p:irt escóiiica les deixà que desitjar.

Per avuy esfá anunciat "De bon tremp,, y *El Zapato^.
"•DA^T"

LLIBRES REBUTS ^ , ' ,

Loscarielen en la pedagogia moderna, p;r D. Josepit Corcó. Tobbella y Costa, impressors, Barcelona.

Una de las preocupacions més justificadas dels Estats moderns es la de la e/ise>iyúnsíZT porqué ella ha d* ésser y esindubtabiement el fonament de las modernas civillsaclons. El ppble que ocupa un lloch preTercnt en el coi cei*t internacional es el que ab més interés fomenta l'ensenyan^aj perqué fomencantla ensenyansa *s Tomena la cultura y un poblo cuit, un poble que estimi l' instrucció y educació no pot a rassarse en !a via del pogrés.

Més si això es veritat no ho es menos que en general, els llibres que s' utilEsau per ensenyar y que *ls ,jrofessors adoptan com de tex, no renuoixen lay condicions que haurían de tenir, ja sia perqué respirin un esperit mercantilista antipàtiçh en aquest terreniOj Ja'si'a per seguir l' autor un camí equivocat, ja per la falta d'aquell sentit pràctich tan necessari s impre y més en aquesiqs cassos. El llibre dei Sr. Corcó, ha sigui entre els qu""liem pogut examinar un dcU que segueix ab més fortuna els millors principia per obtenir una ensenyansa sólida y fácil, y el que escull Gis medís mes oportuns por lograr sos ^ropósits. L* obra de don Joseph Corcúj es de las que mereix les simpatías deis hornos aymants de lo que indiqui millorament.

La casa *Francisco Presas* de Figuer LS, quo porta y ostenta la representació de las millors casas i acionaU y extraiiigeras, ens ha enviat las primeras entregas < el primer volúm de la í^Biblioteca clàssica catalana/ sortldas * e las prempsas de la *Ti" pograCía Catalana, de Barcelona, honts' líí trova la Direcció, que publiicau els senyors Ferrer y Vidal d"-•quella ciutat. Dit primer volumen ei forma la "Crónica 6 come itaris del gloriosíssim y invictíssim Rey en Jaume I, escrita pe • ell mateix en sa llengua iiaLural,,. La excepcional importancia h.stórica que té la época "del reynat del nostre gran "Rey D. Jaumi 1, del «tan brau guerrer com sabi llegís la'dòr y emluent historia yre^ ens escusa de tot oomentart y porídoració. ^ . . - ^ , ^ • .-,..v

. = 254 =

Felicitdm i\ n' en Berga y Boada, com tamb; {i la casa ^Las Artes Religiosas,, á la que va de;tinad-i la imatge peí" haber escollit com á modelo una obra Can acabada, '>

k - . . .

En el "Ateneo Oljrero" se celebraren el dissapte al vespre els exàmens deis alumnes concurrents a ta escola gratuita nocturna. Presidí la festa V arcàlde d^ aquesta vila D, Nonito Escub<5s qui obri la festa ab un brillant parlament en el que posíV de manifest lo convenient que era y fin ; necessari ei foment de semblants escolas. ' :. i-'v

El resultat dds mentats exitmens no pog^ué ésser' més satisfactori. - . ;;;•'-!-

El dia se^iüent va tenir Uoch el solemne acte de la repr-'ticií? dels premis, el que també l.m presidit per nostre arcalde qui, com el dia anterior obrí la festa. Aixís m^iteix DH Ramón Mata^ professor de dita escola dirigí Ja paraula als allí presents, agraphint la assistei.cia á tan liermós acte y aconcellanC á sos alumnes el treviUcom á medi de perfeccionament. ' "" "

"••Pcr indicació de la Junta del Muse 3-Biblioteca, anunciem que'l Musco está obert tots els diunenges al dcmati desde las onze á la una, poguent, durant ÍÍ {uestas dos horas ésser visitat pel públich. • . ' W ^ . " ; "

••EJ-; ' > ^

Et dia 6 d'aquest "mes un opera' i anomenat "Barras^ va tenir la desgracia de caure en ma casa en construcció de la pujada tic la fí?//W^ per habers: trencat el cabiró hoit s'apoyava, resultant ab algunas ferí las al cap no de molta , importancia. • - ' • . - . - •

Dimars al matí en el carrer de Sant Bernat d' aquesta vUa, s'escaparen els dos bous d'una carret: , mentres son amg se , . trovaba ausent, passant escapats per algunas vias prpperas, - no causant per sort, cap desgracia personal, - - r ^ * - .H

:- L' últim diumen^re del mes prop passat va tenir Uoch á Barcelona la reunió en Consell geaeral dtls representants de la "Unió CíualauLsia,, estant en ella nombrólas entitats representadas, inclòs nostre Agrupació Catalanista. Després de llegir la llista de las assocíaeións, periadiehs y socis individuals que demanan son inç;rés y de breus paraulas del President: de la Unió, se procedí :A la TOTació deis cç'irre.echs de la Junta que quedan vacants per la sortida clels que íiquest any cessan, quedant constituída aquella en la forma següent: Dr. .Martí y Juliti, President; A. PUÍ; y Sais, Tresorer; Joan Casas, Joan Verjies, E, Vidala Lluís Via, Vocals y Joan Llorens, Secretari. Acte seguit el Sr. Martí y Julia teu un hermós discurs donant compte de las p:estions de la Junta Permanent; fent consideracions sobre el Pi de Jas Tres Branques; donant c.onip-te del cambi de local social; de la cooperació que la Unió ha piestat als Joclis Florals de Barcelona; del Congrès deia Llengua Catalana que mossèn Alcover ha organísat;:etc,

Una volta tractats altres assumptes dels.ueno podéni donar compte per falta d'espay, se lancíl la sessió, després de las páranlas del President, prometent cumplir com fins ara el seu deber.

SECCIÓ RELIGIOSA

Sants de la Setmana

Avuy diumengQ 12 de NoverabrQ 1905.—El Patrocini de Ntra. Sra, Dilluns 13—SLS. Estaiislau ds Koska y Horaobono cfrs.
DimarsU.—SI Serapi y S. Uufino b.
Dimecres lo—St. Eugeni bif^bs y mr. y St. Lsopoldo emperadorcf»
Dijous Uí.—Sis. RuOno, Elpidi, líustarnii y companys mrs-
Divendres 17.—SLa. Gertrudis vg, y SL Gregori Taumaturg b.
DJssaptG 18.—St. Màxim bisbe, St, üáruíaa non mr. y St. Romà.

Quaranta Horas

ConLiníJan en i' iglesia del Immaculat Cor do Maria. La exposició de S. ü, M. conicsara à las 5.

Moviment de la població

Defuncions.—Míii-iii Olivet Phinelía, Roser, viuda70.—Joa-
Slím Carbones Masdeu^ S. Maurici, casnt 39 anys.—I^nasia
Simó, *Hospital*, viuda 63 anys.—Josepha Planagumil SubirL^s,
Firal, soltera 56 anys^—Esteve Planella Pladaveya, San Fer-
riol, casat 31 anys.

Aiibats, noys, 0, noyas, Q.—*NaíxcmcníSj* noys, 3, noyas, •!,

La verdadera extracció sense mal, s'executa en el despaig odontològich dels

SRS. BOYER Y AGUSTÍ

Metjes-Dentistas

Sant Rafel, 19.

Se construeixen DENTADURAS asseguradas á preus econòmichs y recomposicions ab tres horas.

CEXILEHO

ÍV MIT^W1

^ ; V Talleres: '-ANGELES, , 8.-BARCELONA.. í^ ..."ir^V-^J'f ^'^^
ls

)ca-^...o-o-^ v*i1m

¿.•totas'las Íiir-maciag.;,;,;,^;v;:.,_.^;^.:v.7;^;í,-,^^^,,^V.^^^.
;^:•••:•>/^5í^•'^.•Dipòsits'en'Earçeloha'V.ÍÍ-^••;,,;•;Í':-;ÍK:;^~^iíf
••^•;l!r;^^Andreji.-TÍ^Vilaaot:-rerrer y C'-Uriacli y C'^^^^.: ^^^MMj

•'Cliniatoierspia espanyola en la tisis pulmonar

•^^••'per. si Dr. D. Agustí Bassols y Prim

... . Obra distingidii ab el Premi Gà. Práxi „estudi de la enfer-
íV :i'iuelal y dü sus formas cJinicas, conLé la descripció de tots els ;^4^"-!Í^r;Í^
punts d' Espanya, Balears y Canarias que poden ser útils para
la residencia de 'ls tuberculosos.

Preu 5 pessetas.

Llibreria Verdaguer-Rambla del Centro-Barcelona.

Quimosina Soler

Nou medicament per curar el dolor d'estómach y fa-
cilitar la digestió.

De venta en todas las farmacias.